MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder A.M.J. Dingemans Med wethouder P.M. Joosten – Wesselius
Datum commissiebehandeling	2 oktober 2025
Datum raadsbehandeling	23 oktober 2025
Zaaknummer	1803926
Onderwerp	Regionale woonzorgvisie West-Brabant West

Voorgesteld besluit

In te stemmen met de Regionale woonzorgvisie West-Brabant West, die uitgaat van de vier kernwaarden een eigen woonplek, in een vertrouwde omgeving, welzijn eerst zorg als vangnet en samenwerking dichtbij huis, met uitzondering van:

1. Het bepaalde over maatschappelijk opvang en beschermd wonen, aangezien Moerdijk daarvoor onder een andere regio valt.
2. De bepaling dat de gemeente garantie geeft dat passende ondersteuning aanwezig blijft en daarin wordt geïnvesteerd, aangezien zorg en ondersteuning niet altijd een gemeentelijke taak is.

Publiekssamenvatting

Het wordt voor mensen steeds moeilijker om passende woonruimte te vinden. Voor sommige mensen is dit extra lastig omdat ze afhankelijk zijn van bepaalde zorg of begeleiding. Denk aan de groeiende groep ouderen, maar ook aan bijvoorbeeld mensen die uitstromen uit woonvormen voor jeugdzorg of beschermd wonen, dak- en thuisloze mensen en arbeidsmigranten. Dit vraagt om een variatie in woonvormen en een passend aanbod van zorg en/of ondersteuning. Van gemeenten wordt gevraagd om samen met partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg een visie op wonen, welzijn en zorg op te stellen. Dit heet een woonzorgvisie. We doen dit regionaal, omdat veel vraagstukken op dit vlak de gemeentegrenzen overschrijden. We hebben gekozen voor de regio West-Brabant West omdat we in deze regio afspraken maken over de regionale woondeal en over veel kwetsbare groepen inwoners. De gemeente Moerdijk heeft ingestemd met de Regionale woonzorgvisie West-Brabant West met uitzondering van de afspraken rondom (de uitstroom) van inwoners in Beschermd wonen of Maatschappelijke opvang. In de regiovisie West-Brabant West is ook aangegeven dat de gemeente Moerdijk hiervoor afspraken maakt binnen de regio Baronie. Het doel van de regionale woonzorgvisie is het kunnen ondersteunen van de meest kwetsbare inwoners met voldoende geschikte woningen, op een passende plek en evenwichtig verdeeld, met de juiste zorg en ondersteuning om mee te (kunnen) doen aan de samenleving. De regionale woonzorgvisie wordt verder uitgewerkt in het lokale volkshuisvestingsprogramma en het lokale Wmo-beleidsplan.

Inleiding
Het wordt voor mensen steeds moeilijker om passende woonruimte te vinden. Voor sommige mensen is dit extra lastig omdat ze afhankelijk zijn van bepaalde zorg of begeleiding. Denk aan de groeiende groep ouderen, maar ook aan bijvoorbeeld mensen die uitstromen uit woonvormen voor jeugdzorg of beschermd wonen, dak- en thuisloze mensen en arbeidsmigranten. Dit vraagt om een variatie in woonvormen en een passend aanbod van zorg en/of ondersteuning. In de Rijksprogramma's "Een thuis voor iedereen" en "Wonen en zorg voor ouderen", beide onderdeel van de Nationale Woon- en Bouwagenda, wordt gestuurd op het realiseren van voldoende en geschikte huisvesting met passende ondersteuning voor aandachtsgroepen en ouderen. Van gemeenten wordt gevraagd om samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn een visie op wonen en zorg op te stellen. Deze zogenaamde woonzorgvisie moet regionaal worden afgestemd, aangezien veel vraagstukken op dit vlak de gemeentegrenzen overschrijden. De gemeenten in West-Brabant West hebben ervoor gekozen om samen te werken in de realisatie van een regionale woonzorgvisie. Samen met corporaties, welzijnsorganisaties, zorgpartijen, het CZ zorgkantoor, belangenbehartigers, cliëntenorganisaties en de provincie is het afgelopen jaar hard gewerkt aan deze domeinoverstijgende visie.

Beoogd effect
Het doel van de regionale woonzorgvisie is het kunnen ondersteunen van de meest kwetsbare inwoners met voldoende geschikte woningen, op een passende plek en evenwichtig verdeeld, met de juiste zorg en ondersteuning om mee te (kunnen) doen aan de samenleving.

Argumenten
De regio West-Brabant West staat de komende jaren voor aanzienlijke uitdagingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg.
Door onder andere vergrijzing, veranderende zorgbehoeften, een krappe woningmarkt en personeelstekorten in de zorg, is het noodzakelijk om gezamenlijk een toekomstbestendige en inclusieve visie op wonen, welzijn en zorg te ontwikkelen.

De opgaven rondom wonen, welzijn en zorg zijn niet altijd beperkt tot de gemeentegrenzen.
Van gemeenten wordt gevraagd om samen met partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg een visie op wonen en zorg op te stellen. Deze woonzorgvisie moet regionaal worden afgestemd, aangezien veel vraagstukken op dit vlak de gemeentegrenzen overschrijden. Een belangrijk uitgangspunt bij de totstandkoming van deze visie was: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Soms ligt de sleutel tot succes bij een goede regionale afspraak, meestal zijn het de mensen in de uitvoering (op gebiedsniveau) die het verschil maken. In deze visie zijn die opgaven vastgepakt, waarvan partijen denken dat ze dusdanig groot zijn of worden dat ze het lokale niveau overstijgen. De regionale woonzorgvisie wordt uitgewerkt in het lokale volkshuisvestingsprogramma en het lokale Wmo-beleidsplan.

Met deze regionale woonzorgvisie wordt gehoor gegeven aan de opdracht vanuit het Rijk.
In de Rijksprogramma's "Een thuis voor iedereen" en "Wonen en zorg voor ouderen", beide onderdeel van de Nationale Woon- en Bouwagenda, wordt gestuurd op het realiseren van voldoende en geschikte huisvesting met passende ondersteuning voor aandachtsgroepen en ouderen. Van gemeenten wordt gevraagd om samen met partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg een visie op wonen, welzijn en zorg op te stellen. Deze woonzorgvisie moet regionaal worden afgestemd, aangezien veel vraagstukken op dit vlak de gemeentegrenzen overschrijden.

Kanttekeningen en risico's
Niet alle onderdelen uit de woonzorgvisie zijn van toepassing op Moerdijk.
Voor de aandachtsgroepen maatschappelijke opvang en beschermd wonen liggen de afspraken vast in het afsprakenkader wonen, welzijn en zorg regio Baronie. Voor (dreigend) daklozen en in- en uitstroom beschermd wonen volgen we de kaders die eerder zijn vastgelegd in Thuis in de Wijk en beleidskader MO/ OGGZ. In 2021 is het convenant Thuis in de Wijk vastgesteld. Gemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders maken jaarlijks regionale afspraken over het beschikbaar hebben van voldoende woningen om mensen die uitstromen uit Beschermd Wonen en

Maatschappelijke Opvang te huisvesten en deze mensen evenrediger over de regio te verdelen. Het regionale transferpunt heeft hierin een coördinerende rol. Bij de verdeling naar de regio, zijn in principe de herstelkansen en woonwensen van mensen die uitstromen leidend. Herkomst en sociaal netwerk spelen daar een grote rol in. Idealiter groeit de spreiding dan naar een woonopgave naar rato van het inwoneraantal per gemeente. Voor de aandachtsgroepen maatschappelijk opvang en beschermd wonen is het relevant om de afspraken uit het afsprakenkader wonen, welzijn en zorg regio Baronie te volgen met betrekking tot de thema's fair share, divers aanbod aan woonvormen, specialistische en ambulante zorg en ondersteuning, specifiek gericht op het zelfstandig (blijven) wonen en veerkrachtige wijken, buurten en kernen (spreiding).

In de Regionale woonzorgvisie West-Brabant West is het volgende opgenomen: 'Lukt het niet om er voor elkaar te zijn, dan is er passende professionele ondersteuning altijd in de buurt' en 'op de plekken waar veel senioren wonen en het woonwelzijnzorglandschap onvoldoende is ontwikkeld, investeren we daarin'. De gemeente Moerdijk kan geen garantie geven dat passende ondersteuning aanwezig blijft en daarin wordt geïnvesteerd. Zorg en ondersteuning is niet altijd een gemeentelijke taak.

Bij de vertaling van de regionale woonzorgvisie naar het volkshuisvestingsprogramma en het Wmo-beleidsplan zullen we de regionale opgaven toetsen aan realisme. In de regionale woonzorgvisie wordt bijvoorbeeld aangegeven dat onder senioren vooral vraag is naar duurdere woningen. De vraag is of dat ook in Moerdijk in die mate van toepassing is.

Middelen
Beschrijf hier welke middelen nodig zijn om het besluit uit te voeren.
Financiële middelen
Voor de coördinatie op de uitvoering van de regionale woonzorgvisie is de aanstelling van een kwartiermaker cruciaal. Deze wordt ondergebracht bij de Stedelijke Regio West-Brabant onder de actielijn wonen. Gemeenten dragen op dit moment al bij aan de regionale begroting (het bedrag verschilt per gemeente, naar omvang). Als de regionale begroting niet sluitend is kunnen er aanvullende middelen worden gevraagd aan gemeenten, maar dit hangt samen met andere bestuursopdrachten en financiering vanuit rijk/provincie.

Personele middelen
Als de visie wordt vastgesteld, dan moet ook werk gemaakt worden van de uitvoering. Zowel binnen onze organisatie als bij de andere gemeenten en organisaties waarmee wordt samengewerkt op dit vlak is de capaciteit schaars. Het aanstellen van de kwartiermaker voor de regionale coördinatie is daarom essentieel, evenals het aanwijzen van ambtelijke "kartrekkers" binnen de gemeentelijk organisatie (één binnen het domein Mens&Maatschappij (welzijn en zorg) en één binnen het domein Ondernemen en Leefomgeving (wonen).

Communicatie
Communicatie
-

Participatie
Om voldoende draagvlak te realiseren voor deze regionale woonzorgvisie, heeft een uitgebreid participatieproces plaatsgevonden:
- de beleidsadviseurs van de acht gemeenten met als aandachtsgebieden wonen en zorg, evenals de adviseurs van de vijf woningcorporaties in de regio, zijn het gehele proces nauw betrokken geweest;
- er is een "meedoegroep" opgezet met daarin de betrokken medewerkers van belangrijke partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg, welke gedurende het gehele proces hebben meegedacht en input hebben geleverd
- met diverse netwerkconferenties zijn alle partijen samengebracht om thema's, doelen en afspraken met elkaar verder uit te werken;

- belangenbehartigers en cliëntenorganisaties zijn op twee belangrijke momenten in het proces (na oplevering van de woonzorganalyse en op het moment dat de conceptversie van de visie gereed was) geïnformeerd en hebben input kunnen leveren. Bij de bijeenkomsten voor belangenbehartigers en cliëntorganisaties is de Wmo adviesraad gemeente Moerdijk aangesloten;
- alle raadsleden van de betrokken gemeenten hebben op verschillende momenten gedurende het traject de mogelijkheid gekregen om input te leveren tijdens de regionale raadsbijeenkomsten (op 10 februari en 21 mei jl.) en de digitale sessies die zijn georganiseerd in het kader van de woonzorgvisie (op 14 januari en 10 juni jl.).
- de wethouders wonen en zorg en de bestuurders van de woningcorporaties zijn in bestaande regionale bestuurlijke overleggen diverse malen geïnformeerd over de voortgang en gevraagd om input en richting te geven;
- bestuurders van organisaties op het gebied van zorg en welzijn zijn in het bestuurlijk overleg "Grip op Kwetsbaarheid" diverse malen geïnformeerd en gevraagd om feedback te geven.

Vervolg
Om zowel de voortgang op diverse dossiers te waarborgen als de integrale samenwerking te versterken, is voor de borging van de uitvoering van de woonzorgvisie gekozen voor een aanpak waarbij de inhoud van de woonzorgvisie leidend is, samen met bestaande programma's en actielijnen uit onder andere de regionale woondeal en het IZA-Regioplan. Dit houdt het volgende in:

- De bestaande overlegtafels blijven in stand: het Bestuurlijk Overleg Wonen (voor de regionale woondeal) en de Stuurgroep Grip op Kwetsbaarheid (voor de IZA actielijn kwetsbare ouderen nu en in de toekomst) blijven elk hun eigen dynamiek en focus houden.
- Coördinatie is nodig, in de vorm van een kwartiermaker. Deze regionale kwartiermaker wordt ondergebracht bij de Stedelijke Regio West-Brabant onder de actielijn wonen. De kwartiermaker zal aan de slag gaan met het uitwerken van een uitvoeringsprogramma 2025-2030 met een planning, goede monitoring en de wijze waarop we verantwoording afleggen.
- Periodiek (in het voor- en najaar) wordt een integraal combi-overleg georganiseerd, waarin synergie, voortgang, bijsturen en het doorbreken van domeinlogica centraal staan. Dit overleg sluit idealiter aan op een reguliere vergadering van één van de bestaande tafels. De regionale kwartiermaker zal de organisatie hiervan op zich nemen.
- Lokaal zit de sleutel tot uitvoering beleidsmatig via programmasturing en prestatieafspraken en praktisch via gebiedsgericht samenwerken. De afspraken uit deze regionale woonzorgvisie landen allereerst in het volkshuisvestingsprogramma en het Wmo-beleidsplan. Het betrekken van welzijns- en zorgpartners bij prestatieafspraken biedt kansen voor meer samenhang en impact.

Bijlagen
1. Regionale woonzorgvisie West-Brabant West

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via +31168 366764 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 9 september 2025

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,

S. Elseman

de burgemeester,

A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 23 oktober 2025

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 september 2025;

overwegende dat:

- het door onder andere vergrijzing, veranderende zorgbehoeften, een krappe woningmarkt en personeelstekorten in de zorg noodzakelijk is om gezamenlijk met regiogemeenten, woningcorporaties, welzijns- en zorgpartijen een toekomstbestendige en inclusieve regionale woonzorgvisie te ontwikkelen.

gelet op:

- de rijksprogramma's "Een thuis voor iedereen" en "Wonen en zorg voor ouderen", beide onderdeel van de Nationale Woon- en Bouwagenda.

BESLUIT

In te stemmen met de Regionale woonzorgvisie West-Brabant West, die uitgaat van de vier kernwaarden een eigen woonplek, in een vertrouwde omgeving, welzijn eerst zorg als vangnet en samenwerking dichtbij huis, met uitzondering van:

1. Het bepaalde over maatschappelijk opvang en beschermd wonen, aangezien Moerdijk daarvoor onder een andere regio valt.
2. De bepaling dat de gemeente garantie geeft dat passende ondersteuning aanwezig blijft en daarin wordt geïnvesteerd, aangezien zorg en ondersteuning niet altijd een gemeentelijke taak is.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 23 oktober 2025,

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel

A.J. Moerkerke